

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Toma Nadejda,

judcători – Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor în anulare declarate de către condamnatul Dogotar Mihail, prin care se solicită casarea încheierii Judecătoriei Drochia, sediul Central din 30 noiembrie 2021 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2022, în cauza penală la cererea lui Dogotar Mihail privind înlocuirea pedepsei penale,

Termenul de examinare a cauzei:

28.03.2022 – 15.06.2022

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. La data de 21 ianuarie 2020, Dogotar Mihail a depus în instanța de judecată o cerere prin care a solicitat înlocuirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 4000 lei stabilită prin sentința Judecătoriei Glodeni din 08 noiembrie 2016, cu pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Ulterior, la 20 septembrie 2021, Dogotar Mihail a mai depus în instanța de judecată o cerere privind înlocuirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 4000 lei stabilită prin sentința Judecătoriei Glodeni din 08 noiembrie 2016, cu pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 02 noiembrie 2021, cererile au fost conexe.

2. Prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 30 noiembrie 2021, au fost respinse cererile condamnatului Dogotar Mihail din 21 ianuarie 2020 și 20 septembrie 2021, privind înlocuirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 4000 lei stabilită prin sentința Judecătoriei Glodeni din 08 noiembrie 2016, cu pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

2.1. Cu raportare la caz, potrivit materialelor cauzei, instanța a stabilit că Dogotar Mihail a fost condamnat la pedeapsă sub formă de amendă pentru comiterea unei infracțiuni mai puțin grave și din momentul condamnării sale și intrării în vigoare a sentinței și devenirii acestei definitive, în termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă a sentinței și ulterior în termenul acordat de oficiul de executare, nu a achitat benevol amenda pînă în prezent, deși, conform stării materiale și familiale avea posibilitatea să o achite.

Soluționând admisibilitatea cererii condamnatului de înlocuire a pedepsei amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității, conform pct.7) alin.(1) art.469 Codul de procedură penală, reieșind din prevederile legale citate, instanța de judecată a ajuns la concluzia, că cererile condamnatului Dogotar Mihail privind înlocuirea pedepsei stabilite cu amendă în mărime de 200 unități convenționale echivalent cu 4000 lei cu pedeapsa de muncă neremunerată în folosul comunității în fața Parlamentului cu durata de 1 (una) oră pe zi, cu asigurarea din contul Statului și transportarea condamnatului Dogotar Mihail la locul executării pedepsei și întoarcerea acestuia la domiciliul, conține condiții înafara prevederilor legale, or, condițiile impuse de către condamnatul Dogotar Mihail la executarea pedepsei penale în locul anumit și pe durata anumită, nu pot fi admise.

Instanța de judecată a notat, că la examinarea cererii, nu s-au constatat fapte noi în privința elementelor de fond ce au fost prezentate, fapte noi recent descoperite sau erori de drept comise, care ar indica existența unui viciu fundamental în cauză, întrucît situația de fapt și de drept pe cauza rămâne cea care a existat la soluționarea cererilor condamnatului Dogotar Mihail.

În sensul celor constatate, instanța de judecată analizând situația de fapt și raportând-o la temeiurile de drept aplicabile cazului examinat, totalitatea circumstanțelor și condițiilor stabilite la soluționarea cererilor condamnatului Dogotar Mihail, în favoarea și în defavoarea admiterii acestuia, în cumul cu celelalte împrejurări ale cazului scopul depunerii cererii date de către Dogotar Mihail, a ajuns la concluzia că cererile condamnatului Dogotar Mihail privind înlocuirea pedepsei sub formă de amenda, stabilită prin sentința Judecătorei Glodeni din 08 noiembrie 2016 în cauza penală nr.1-3/2016, cu pedeapsa sub forma de muncă neremunerată în fața Parlamentului Republicii Moldova cu durata de 1 (una) oră pe zi și cu asigurarea transportării și hranei condamnatului, necesită a fi respinsă ca inadmisibilă.

Deci, pe cale de consecință, dat fiind faptul că instanței nu i-au fost prezentate probe că condamnatul nu este în stare să plătească amenda stabilită, acest fapt fiind doar decarativ, iar înlocuirea pedepsei nu poate fi condiționată pentru a fi executată în alt loc decât cel stabilit de organul competent, instanța de judecată a respins cererea petiționarului sub aspectul netemeinicii ei.

3. Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, avocatul Vrabii Iurie în numele condamnatului Dogotar Mihail a declarat cerere de recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Judecătorei Drochia, sediul Central din 30 noiembrie 2021, cu remiterea cauzei la rejudicare.

Dezacordul cu încheierea Judecătorei Drochia, sediul Central din 30 noiembrie 2021 a declarat și condamnatul Dogotar Mihail, prin care a solicitat admiterea demersului privind înlocuirea pedepsei penale sub formă de amendă cu muncă neremunerată în folosul comunității.

3.1. În motivarea recursurilor s-a relatat că instanța de judecată a examinat cauza în lipsa condamnatului și procurorului, precum și faptul că Dogotar Mihail este în imposibilitate de a achita amenda stabilită, deoarece familia acestuia este asigurată financiar doar din pensia soției condamnatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2022, au fost respinse ca nefondate recursurile avocatului Vrabii Iurie în numele condamnatului Dogotar Mihail și condamnatului Dogotar Mihail, declarate împotriva încheierii Judecătorei Drochia, sediul Central din 30 noiembrie 2021, cu menținerea încheierii fără modificări.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de recurs a reiterat că argumentele invocate de recurenți privind imposibilitatea achitării amenzii aplicate condamnatului Dogotar Mihail prin sentința judecătorei Glodeni din 08 noiembrie 2016 sînt nefondate și combătute prin faptul că, ultimul în lunile octombrie-noiembrie 2018 a primit bani în sumă de 6000 euro și la moment el are acumulată pensia, pe care nu o ridică, ne fiind de acord cu mărimea acesteia.

Instanța de recurs a specificat că, conform art. 64 alin.(7) Cod penal, în cazul în care condamnatul nu este în stare să plătească amenda stabilită ca pedeapsă principală sau complementară, instanța de judecată poate, potrivit prevederilor art.67, să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității, calculîndu-se 60 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității pentru 100 unități convenționale de amendă.

În acest sens, instanța de recurs a reținut că părțile nu au prezentat probe care ar confirma că condamnatul Dogotar Mihail nu este în stare să plătească amenda stabilită prin sentința judecătorei Glodeni din 08 noiembrie 2016, acest fapt fiind doar declarativ, iar înlocuirea pedepsei nu poate fi condiționată pentru a fi executată în alt loc decît cel stabilit de organul competent.

Instanța de recurs a respins argumentele avocatului Vrabii Iurie precum că prima instanță neîntemeiat a dispus examinarea cauzei în lipsa condamnatului Dogotar Mihail, or, potrivit materialelor cauzei s-a constatat că, condamnatul a fost citat legal pentru ședința din 18 noiembrie 2021, cînd a avut loc examinarea cauzei în fond, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.236), însă nu s-a

prezentat în ședință, solicitînd petrecerea ședinței în centrul orașului Glodeni. Astfel, în conformitate cu art.471 alin.(3) Cod de procedură penală, instanța de fond just a dispus examinarea cauzei în lipsa condamnatului. Mai mult ca atît, în ședința din 18 noiembrie 2021 a participat avocatul Vrabii Iurie, reprezentînd interesele condamnatului Dogotar Mihail, care a considerat posibil de examinat cauza în lipsa condamnatului (f.d.242).

De asemenea, instanța de recurs a respins și argumentele avocatului Vrabii Iurie precum că prima instanță neîntemeiat a dispus examinarea cauzei în lipsa procurorului, or, procurorul a depus cerere de examinare a cauzei în lipsa sa și în cazul din speță, în conformitate cu art.471 alin.(7) Cod de procedură penală, care prevede cazurile cînd participarea procurorului este obligatorie, participarea procurorului nu este obligatorie, pima instanță just dispunînd examinarea cauzei în lipsa procurorului. Mai mult ca atît, în ședința din 18 noiembrie 2021, cînd a avut loc examinarea cauzei în fond, a participat avocatul Vrabii Iurie, reprezentînd interesele condamnatului Dogotar Mihail, care a considerat posibil de examinat cauza în lipsa procurorului (f.d.242), iar în aceste circumstanțe instanța de recurs a considerat că motivele invocate în recurs sunt nefondate și necesar a fi respinse.

5. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de recurs este contestată cu recursuri în anulare de către condamnatul Dogotar Mihail, care solicită casarea încheierii Judecătoriei Drochia, sediul Central din 30 noiembrie 2021. În motivarea cerințelor înaintate, recurentul a invocat că, instanța de judecată nu s-a expus asupra tuturor argumentelor înaintate în cererea de recurs.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor în anulare, pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

Potrivit art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept admise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv cînd Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată, rezultă că, decizia instanței de recurs prin care a fost menținută încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 30 noiembrie 2021, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursurile în anulare declarate împotriva deciziei instanței de recurs în speță sunt inadmisibile, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Așadar, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursurilor înaintate, întrucât acestea nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 456 alin. (1) și art. 432 alin. (1)-(2) pct. 1) Cod procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor în anulare declarate de către condamnatul Dogotar Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2022, adoptată la cererea lui Dogotar Mihail privind înlocuirea pedepsei penale, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la *15 iunie 2022*.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana